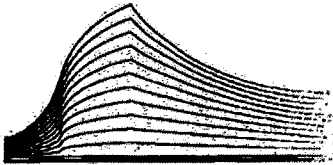

Kopie Nederlandstalige arbeidsrechtbank
Brussel
Arbeiden

Repertoriumnummer
2017/ 1351
Datum van uitspraak
22 mei 2017
Rolnummer
2016/AB/467

Uitgifte

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

vijfde kamer

Arrest

COVER 01-00000862365-0001-0010-01-01-1

De feiten en de rechtspleging in eerste aanleg

1.

De heer V (° 22 juli 1965) was sinds 26 september 1983 in dienst van de Federale Politie als vast benoemd commissaris.

Op 5 mei 2014 was hij betrokken bij een verkeersongeval. De werkgever diende een aangifte van arbeidsongeval in aan de hand van het wettelijk vastgesteld formulier voor de overheidssector, samen met een medisch attest "model B" en een schriftelijke verklaring van de heer V gedateerd 26 mei 2014 over de omstandigheden van het ongeval :

"Op maandag 05 Mei 2014 verliet ik rond 07.45 hr mijn woning (Coqjanstraat 83 - 7850 EDINGEN) teneinde mij naar mijn gewone plaats van het werk te begeven (Federale Gerechtelijke Politie - Koningstraat 202 A te 1000 BRUSSEL).

Ik maakte hiervoor gebruik van mijn persoonlijk voertuig SKODA met nummerplaat 1-DXA-573.

Ter hoogte gekomen van de aansluiting van de E423 met de Ring "O" richting BRUSSEL op het grondgebied van HALLE voelde ik een allergische reactie opkomen ter hoogte van mijn ogen en mijn bovenste luchtwegen.

Ik nam dan ook vanuit de wagen rond 08.20 Hr telefonisch contact op met de dienst "BEHEER" van de FGP BRUSSEL op het nummer 02/223.90.10 (zoals voorzien in de Nota FGP BRUSSEL - 2013/23202 dd 08/07/2013) ten einde mee te delen, dat ik mij eerst zou begeven naar de aangenomen geneesheer voor verzorging en nadien hun dienst zou hercontacteren met het resultaat (dienstvrijstelling of verzorgd en eenheid vervoegen).

Te HALLE nam ik aldus de richting 1750 LENNIK ten einde mij aan te bieden bij de aangenomen geneesheer Dokter DE LEENER - Frans Vandersteenstraat 24.

Ter hoogte gekomen van de Ninoofsesteenweg 166 - 1500 HALLE (KM-paal 18,7 - Richting LENNIK) werd ik rond 08.30 Hr plotseling langs achteren aangereden door een vrachtwagen. Dit op het moment dat ik de Dr Emile Gallemaertstraat rechts wilde inrijden.

De bestuurder van de vrachtwagen was blijkbaar onoplettend en reed op mij in zonder te remmen.

Door de schok van de aanrijding werd mijn voertuig naar voor gekatapulteerd en kwam tot stilstand tegen de straatrand.

Ik was drager van de veiligheidsgordel.

Door de zware impact bevond ik mij versuft in mijn voertuig en voelde ik een helse, stekende pijn in de nekstreek.

Ik herinner mij nog dat ik kon zien dat mijn voertuig langs achteren tot aan de achterzetels volledig was ingedrukt.

Omstaanders en de bestuurder van de vrachtwagen kwamen mij bijstaan, doch stelden vast dat ik niet op eigen kracht uit het voertuig geraakte.

Door de helse nekpijnen kreeg ik dan ook de raad om niet meer te bewegen en werd de dienst 100 verwittigd.

Enkele minuten na de impact kwam de Lokale Politie van HALLE ter plaatse, even later gevolgd door de ziekenwagen.

Door de verplegers werd mij een halskraag omgedaan en werd ik al liggend vervoerd naar de

spoeddienst van het AZ St-MARIA-ziekenhuis te HALLE.

Op de spoeddienst werd ik onderzocht door de spoedartsen Dr HOSTE en Dr MEERT Agna. Naast de toediening van pijnstillers werden er RX gemaakt van de halsstreek, zonder zichtbare kwetsuren.

Later op de dag werd ik met een halskraag uit het ziekenhuis ontslagen met een beginnend werkverlet t.e.m. 09/05/2014.

Het werkverlet werd nadien verlengd t.e.m. 23/05/2014 door mijn behandelende geneesheer Dr DE LEENER, gezien symptomatische pijnen gerelateerd aan "Whiplash".

Op maandag 26/05/2014 heb ik het werk hervat."

2.

De Federale Politie weigerde het arbeidsongeval te erkennen en informeerde het ziekenfonds. De beslissing werd toegelicht in een nota van de Dienst Arbeidsongevallen van de Federale Politie van 11 september 2014, en steunde op de volgende motieven :

"Dat het normale traject (= de weg die de werknemer "gewoonlijk" neemt) van de arbeidsweg niet rechtstreeks of zonder onderbreking moet worden afgelegd doch dat het traject enerzijds niet meer normaal is wanneer de werknemer het uit eigen beweging verlengt (door één of meer onderbrekingen) zonder daarvoor een wettige reden of overmacht te kunnen invoeren en anderzijds het normale dagelijkse traject van de woonplaats naar het werk niet meer normaal is wanneer betrokkene het slachtoffer wordt van een ongeval op weg naar zijn aangenomen geneesheer;

Dat de werknemer zich niet meer op de weg naar en van het werk bevindt wanneer hij dat traject onderbreekt om persoonlijke redenen, zoals voor een op eigen initiatief uitgelokte, uit de vrije wil van de werknemer voortvloeiende en binnen de privé-sfeer liggende, ontspannende afspraak voor het eigen genoegen van de werknemer (Arbh. Gent, 16 november 2000, Rolnr. 8299);

Dat het ongeval waarvan een werknemer het slachtoffer is wanneer hij zonder bevel, opdracht, toestemming of aanwijzing van zijn werkgever, een geneesheer raadpleegt, geen arbeidswegongeval is;

Dat de consultatie bij de aangenomen geneesheer, aldus gebeurde op louter initiatief van het slachtoffer zelf en dus niet kan worden beschouwd als een uit de arbeidsovereenkomst voortvloeiende verplichting;

Dat in casu de onderbreking in de tijd bijgevolg uitsluitend werd gemaakt om persoonlijke redenen. Zij zijn dus niet door overmacht noch door een wettige reden te verantwoorden. Het slachtoffer heeft zich hier in de tijd en ruimte buiten de normale arbeidsweg geplaatst zodat de arbeidsongevallenwet niet toepasselijk is;

Overwegende bijgevolg dat het aanvaarden van een plotselinge gebeurtenis op de normale weg van en naar het werk in onderhavige casus op grond van de geleverde bewijselementen onvermijdelijk tot gevolg heeft dat deze beslissing niet wettig is verantwoord."

3.

De heer V liet op 13 april 2015 de Belgische Staat dagvaarden voor de arbeidsrechtbank te Bergen en Charleroi. Hij vorderde dat het ongeval van 5 mei 2014 als

een arbeidswegongeval zou worden erkend en vorderde de betaling van de wettelijke vergoedingen.

Met een vonnis van 7 mei 2015 verwees de rechtbank de zaak naar de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel zoals gevraagd door de partijen.

Met een vonnis van 4 februari 2016 erkende de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel het arbeidsongeval en stelde Dr. Yves Gelert als deskundige aan.

De grieven en de vorderingen in hoger beroep

4.

Met een verzoekschrift neergelegd ter griffie van het arbeidshof op 13 mei 2016 stelde de Belgische Staat hoger beroep in tegen het vonnis.

De Belgische Staat stelt dat de rechtbank ten onrechte had geoordeeld dat er geen belangrijke onderbreking van het traject was. Zij betwist ook dat er een wettige reden voor een omweg was.

Zij vordert het vonnis te hervormen en de oorspronkelijke vordering van de heer V ongegrond te verklaren.

De ontvankelijkheid

5.

Hierover bestaat geen betwisting. De partijen bevestigen dat het vonnis niet werd betekend zodat het hoger beroep tijdig werd ingesteld. Ook de vormvoorwaarden werden nageleefd. Het hoger beroep is bijgevolg ontvankelijk.

Bespreking

6.

De wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector is van toepassing op deze betwisting (artikel X.III.2. van het K.B. van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol)). Dit werd ook bevestigd in het tussenvonnissen van de eerste rechter en wordt niet betwist.

7.

De wet van 3 juli 1967 bepaalt in artikel 2:

-Onder arbeidsongeval wordt verstaan het ongeval dat zich tijdens en door de uitoefening van het ambt heeft voorgedaan en dat een letsel veroorzaakt.

Het ongeval overkomen tijdens de uitoefening van het ambt wordt, behoudens tegenbewijs, geacht door de uitoefening van het ambt te zijn overkomen.

- Worden eveneens beschouwd als arbeidsongevallen :

1° het ongeval overkomen op de weg naar en van het werk dat aan de vereisten voldoet om dit karakter te hebben in de zin van artikel 8 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971;
- Wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden, benevens het bestaan van een letsel, het bestaan van een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, wordt het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed door een ongeval te zijn veroorzaakt.

Artikel 8, §1 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 bepaalt: “(...) Wordt eveneens als arbeidsongeval aangezien het ongeval dat zich voordoet op de weg naar en van het werk. Onder de weg naar en van het werk wordt verstaan het normale traject dat de werknemer moet afleggen om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt, en omgekeerd. (...)

Het traject van of naar de verblijfplaats begint zodra de werknemer de dorpel van zijn hoofd- of tweede verblijf verlaat en eindigt zodra deze weer overschreden wordt.”

8.

Het Hof van Cassatie overwoog in dat verband:

- Het afgelegde traject van of naar het werk is normaal, in de zin van art. 8, § 1, tweede lid, Arbeidsongevallenwet, indien het normaal is naar tijd en ruimte (Cass., 25 april 1994, A.C., 1994, nr. 196; J.T.T., 1994, 421).
- Het traject dat de werknemer aflegt om zich van zijn verblijfplaats te begeven naar de plaats waar hij werkt, en omgekeerd, blijft normaal, in de zin van artikel 8, § 1, lid 2, Arbeidsongevallenwet, indien de door de werknemer gemaakte omweg onbeduidend is, indien hij weinig belangrijk is en te verantwoorden door een wettige reden, of indien hij wel belangrijk is, maar aan overmacht te wijten. (Cass., 25 januari 1982, A.C., 1981-82, 661; Cass., 24 september 1990, A.C., 1990-91, 74; R.W., 1990-91, 852; Cass., 13 april 1992, A.C., 1991-92, 778, concl. Adv. Gen. H. Lenaerts).
- Om te oordelen of de omweg die de werknemer maakt om zich naar het werk te begeven belangrijk is, mag de rechter niet weigeren rekening te houden met de afstand tussen de verblijfplaats van de werknemer en de plaats waar hij werkt (Cass., 21 maart 1983, A.C., 1982-83, 895; R.W., 1983-84, 797).
- Wanneer de rechter vaststelt dat een werknemer tijdens zijn terugkeer van de plaats waar hij werkt, zich op het ogenblik van het ongeval, voor een medische behandeling naar een kliniek begaf, waar hij kon geraakt door het traject dat hij gewoonlijk volgde om zich naar zijn verblijfplaats te begeven, ietwat langer te maken, kan hij daaruit wettig afleiden dat die werknemer een kleine omweg maakte om een wettige reden en dat het ongeval zich derhalve op de weg naar en van het werk heeft voorgedaan (Cass., 11 maart 1985, A.C., 1984-85, 938).

9.

Op vraag van het hof legde de heer V. het strafdossier van het ongeval neer. Daaruit blijkt dat de locatie, het tijdstip en de omstandigheden van het ongeval overeenstemmen met de schriftelijke verklaring van de heer V. van 26 mei 2014 gevoegd bij de

aangifte van arbeidsongeval (randnummer 1 feitenrelaas). Het blijkt ook dat hij, in overeenstemming met zijn verklaring, inderdaad reed op de Ninoofsesteenweg, komende vanuit Halle en richting Pepingen, en dat hij rechts afsloeg in de Dr. Emile Gallemaertstraat (Halle).

Dit traject sluit logisch aan bij zijn verklaring dat hij eerst van huis naar de Brusselse ring was gereden, wat de normale weg naar het werk in Brussel, maar uiteindelijk in Halle is afgeslagen om daar de Ninoofsesteenweg te nemen. Hij volgde daarna een logisch traject richting Lennik waar de dokter is gevestigd.

10.

Belangrijk element is ook dat de heer V 's morgens heeft gebeld naar het werk om te melden dat hij onderweg was naar het werk maar zich niet goed voelde en naar de dokter ging. Dit wordt bevestigd in de schriftelijke verklaring van het betrokken personeelslid van 21 oktober 2014 : *"Ik, ondergetekende, Tamara Perez Naranjo, tewerkgesteld bij de dienst Beheer en Beleid van FGP Brussel, verklaart op 05.05.2014 telefonisch contact gehad te hebben met Franz V. Deze laatste verklaarde onderweg te zijn naar het werk en heeft ons verwittigd dat hij zich ziek melde en bij de dokter langsging."*

Het lijkt ongeloofwaardig dat de heer V de werkgever telefonisch zou berichten dat hij naar de dokter ging indien dit niet het geval was. Hierover bestaat als dusdanig ook geen betwisting. Het betrof de door zijn werkgever "aanvaarde arts" en de werkgever zou logischerwijze vragen om een attest.

11.

Het mag ook met zekerheid aangenomen worden dat de heer V niet rechtstreeks van zijn woning naar deze arts is gereden. Dan zou hij helemaal niet via Halle en de Ninoofsesteenweg zijn gereden maar rechtstreeks van zijn woning via de Edingsesteenweg naar Lennik, wat veel korter is.

12.

Uit al deze elementen samen kan dus met voldoende zekerheid afgeleid worden dat de heer V pas beslist heeft om de arts te raadplegen nadat hij reeds onderweg was naar het werk. Hieruit volgt logisch dat de heer V aanvankelijk van plan was gewoon naar het werk te rijden en niet bij de arts te gaan en dat er dus blijkbaar inderdaad pas onderweg een gezondheidsprobleem is ontstaan waarvoor hij eerst een arts diende te raadplegen. Hij legt ook een attest neer waarin Dr. De Leener bevestigt dat hij gevoelig is aan allergische opstoten.

Het voorgaande wordt niet twijfelachtig gemaakt door het feit dat er uiteindelijk geen aandacht meer is gegeven aan de allergische reactie toen de heer V na het ongeval werd onderzocht op de spoeddienst. Het lijkt logisch dat op dat ogenblik alle aandacht ging naar de mogelijke letsels ten gevolge van het ongeval en waardoor het probleem van de

allergische opstoot minder acuut werd. Zelfs indien de heer Vi diende te antwoorden op de vraag naar eventuele allergieën zoals de Belgische Staat opmerkt, dan betreft het de gebruikelijke vraag naar bekende intoleranties aan medicijnen.

13.

De heer Vi had dus alleszins een wettige reden om de omweg te maken. Zonder het advies van een arts, kon hij zelf niet beoordelen of de plotse aandoening hem geschikt maakte om verder te rijden en te gaan werken. Bij de beoordeling dient overigens ook rekening gehouden te worden met het feit dat de heer V zijn eventuele arbeidsongeschiktheid diende te laten beoordelen door een door zijn werkgever "aanvaarde" geneesheer. Het was normaal dat hij ervoor koos om Dr. De Leener te raadplegen. Deze was immers een aanvaard geneesheer gevestigd in de streek waar hij woonde en was ook zijn behandelend arts.

14.

De eerste rechter oordeelde ook terecht dat het om een relatief kleine omweg ging:

Op base van de routeberekeningen die werden neergelegd, blijkt :

- dat het normale traject van de woonplaats naar het werk (via Halle, Anderlecht en Sint-Gillis) 35,5 km bedraagt (stuk 17, p 5-6 en stuk 11 van de heer Vi en dus niet 34,70 km zoals de Belgische Staat vermeldt in conclusies). Deze weg is de kortste weg en loopt langs de hoofdwegen.
- dat, wanneer een omweg naar de dokter wordt gemaakt, het hele traject ongeveer 46 km bedroeg zoals de Belgische Staat berekent: inderdaad, indien hij in Halle afslaat om naar de dokter in Lennik te rijden, zou hij na het bezoek bij de dokter verder naar het werk kunnen rijden via Anderlecht-Sint-Gillis, wat de kortste weg is (en niet via Groot-Bijgaarden en Koekelberg wat onnodig langer is, stuk 11 van de heer Vi).

Dit betekent een verschil van $46 \text{ km} - 35,5 \text{ km} = 10,5 \text{ km}$. Dit is een onbelangrijke omweg. Het verschil volgens de berekening van de Belgische Staat ($46 \text{ km} - 34,70 \text{ km} = 11,3 \text{ km}$) is overigens evenzeer onbelangrijk. De Belgische Staat toont niet aan en het valt niet in te zien dat het verschil in tijd relatief veel groter zou zijn dan het verschil in kilometers.

15.

Voor het overige betwist de Belgische Staat niet en blijkt uit de stukken dat er een plotselinge gebeurtenis (het verkeersongeval) en een letsel was ("whiplash" van de nek). Het Hof bevestigt dan ook de door de eerste rechter bevolen onderzoeksmaatregel.

Bijgevolg en overeenkomstig artikel 1068 tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek dient de zaak naar de eerste rechter te worden verwezen, ook al was het hoger beroep als dusdanig niet gericht tegen de bevolen onderzoeksmaatregel (vgl. Cass. 28 april 1980, A.C., 1979-80, 1070).

16.

Wat betreft de rechtsplegingsvergoeding: het betreft een geschil inzake arbeidsongevallen als bepaald in artikel 579,1° Gerechtelijk Wetboek. Bijgevolg is het verlaagde tarief van de rechtsplegingsvergoeding van toepassing (artikel 4 van het KB 26 oktober 2007). Voor de niet in geld waardeerbare vorderingen, zoals in deze zaak, bedraagt het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding 174,94 euro.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk maar ongegrond,

Bevestigt het bestreden vonnis en het bevolen deskundigenonderzoek;

Verwijst de zaak naar de Nederlandstalige Arbeidsrechtbank te Brussel overeenkomstig artikel 1068 tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek,

Legt de kosten van het geding in hoger beroep ten laste van de Belgische Staat, voor de heer V begroot zoals herleid door het hof op 174,94 euro rechtsplegingsvergoeding.

Aldus gewezen en ondertekend door de vijfde kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

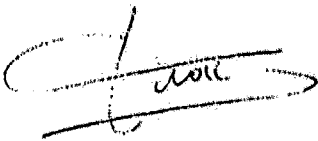
C. CORBISIER,
S. ALAERTS,
R. VAN CAUWENBERGE,
bijgestaan door :
D. DE RAEDT,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

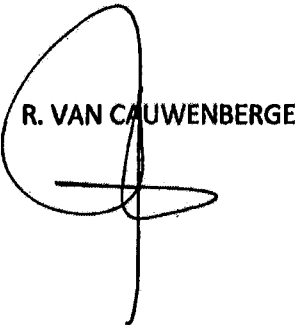
C. CORBISIER;

S. ALAERTS

D. DE RAEDT;

R. VAN CAUWENBERGE

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van maandag 22 mei 2017 door:

C. CORBISIER, raadsheer,
bijgestaan door
D. DE RAEDT, griffier.

C. CORBISIER

D. DE RAEDT

